

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KOCAELİ DİLOVASI BELEDİYESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
8.	EKLER.....	15

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Dilovası Belediyesi belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerliğe sahip bir kamu tüzel kişisidir. Kurumun görev ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda maddeler halinde vazedilmiştir.

Belediye bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'inci maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmakta olup mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarihli ve 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Kurumun 2016 yılı gider ve gelir bütçelerine ait yılsonu gerçekleşme tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: 2016 Yılı Gerçekleşen Bütçe Gideri

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gideri
01-Personel Giderleri	12.951.537,51
02-Sos.Güv. Krm.Dev. Prm.Gid.	1.961.118,75
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	29.469.766,41
04-Faiz Giderleri	348.049,49
05-Cari Transferler	1.043.970,87
06-Sermaye Giderleri	6.582.983,34
07- Sermaye Transferleri	0
08- Borç Verme	0
TOPLAM	52.357.426,37

Tablo 2: 2016 Yılı Gerçekleşen Bütçe Geliri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Geliri
01-Vergi Gelirleri	25.271.675,32
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.854.572,07
04-Al.Bağış ve Yrd.ile Özel Gelirler	913.842,2
05-Diğer Gelirler	17.026.216,05
06-Sermaye Gelirleri	1.930.059,87
BÜTÇE GELİRİ TOPLAMI	48.996.365,51
09-Red ve İadeler (-)	2.409.459,41
NET BÜTÇE GELİRİ	46.586.906,10

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim, bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve

işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kurumun Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlardan Başka Kurumlara Tahsis Edilenlerin Net Değer Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Kurumun mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan başka kurumlara tahsis edilenlerin çıkış hareketinin, sermaye hesabında muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Dilovası Belediyesi mülkiyetinde bulunan bir adet bina, Belediye Meclisinin 03.02.2016 tarihli ve 12 sayılı kararı ile Dilovası Engelli ve Engelli Aileleri Yardımlaşma Derneği kullanımına tahsis edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 252 kodlu Binalar Hesabının niteliği düzenleyen 192'nci maddesinde;

"Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır."

Aynı hesabın işleyişini düzenleyen 193'üncü maddesinin (b) bendinin 7'nci fıkrasında da;

"Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir."

Hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümlerden, kurumun 2016 yılı içinde, yukarıda belirtilen binanın tahsisinden kaynaklanan çıkış hareketinin 252 Binalar Hesabı ile birlikte 500 Net Değer Hesabı kullanılarak muhasebeleştirilmesi, ayrıca sözkonusu taşınmaz için amortisman ayrılmış ise bunun da 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabından çıkışının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye meclisinin 03.02.2016 tarih ve 12 sayılı kararı ile Dilovası Engelli ve Engelli Aileleri Yardımlaşma Demeği kullanımına tahsis edilen binanın kanunu hükümlerine (BULGU 7'ye istinaden) aykırılık oluşturduğu değerlendirilerek, Belediye Meclisine tahsislerin iptali için Meclis gündemine alınması sağlanacaktır. Bundan sonraki yapılacak olan kanuni tesislerde ilgili hesaplar tahsis işlemlerine göre çalıştırılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında yapılan tahsis işlemlerinin mevzuata aykırı olduğu kabul edilmiş ve tahsislerin iptali için gerekli çalışmaların başlatılmış olduğu anlaşıldığından, bu aşamada yapılacak bir işlem bulunmadığı değerlendirilmekte olup sonraki denetimlerde konunun takibi yapılacaktır.

BULGU 2: Doğalgaz Aboneliği Tesisi için Ödenen Güvence Bedelinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Kurum tarafından doğalgaz aboneliği tesisi için ödenen güvence bedelinin 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “*Hesabın Niteliği*” ve “*Hesabın İşleyişi*” başlıklı 95'inci ve 96'ıncı maddelerinde;

“126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 95 – (1) Bu hesap, kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 96 – (1) Verilen depozito ve teminatlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Bir yıldan daha az bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatlar bir taraftan bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2) Bir yıldan daha az bir süre için verilen diğer depozito ve teminatlar bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir.

3) Duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan faaliyet dönemi sonunda vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Bütçeye gider kaydı suretiyle verilen depozito ve teminatlardan geri alınanlar veya mahsup edilenler bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan geri alınan tutarlar 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

2) Verilen diğer depozito ve teminatlardan geri alınanlar veya mahsup edilenler bu hesaba alacak ilgili hesaplara borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Ancak kurum tarafından, elektrik ve doğalgaz abonelikleri için yatırılan 1.641,90 TL güvence bedelinin 630 Giderler Hesabında doğrudan giderleştirilmesinin, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında hataya sebep olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kurumumuz tarafından Doğalgaz ve Elektrik aboneliği tesisi için ödenen güvence bedeli olan 1.641,90 TL 31.01.2017 tarih 650 sayılı muhasebe işlem fişi ile düzeltilmiş olup kayıtlar ektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak; 31.01.2017 tarih ve 650 sayılı muhasebe işlem fişi ile yapılan düzeltme yerinde olmakla birlikte, 2016 yılı mali tablolarında 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında düzeltilmiş tutarlar görünmediğinden, kurum bilançosu gerçek durumu yansıtılmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Dilovası Belediyesi 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kalkınma Ajansı Payının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Dilovası Belediyesi 2016 yılı bilanço hesaplarının incelenmesi neticesinde, kalkınma ajansı paylarının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında yer alması gerekirken 320-Bütçe Emanetleri Hesabında takip edildiği tespit edilmiştir.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 19'uncu maddesinin d bendinde;

“Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.” hükmü gereği hesaplanan payların Dilovası Belediyesi'nin mali tablolarında yer almadığı ve bu durumun 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının 108.206,78 TL eksik görünmesine neden olunmuştur.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “363- Kamu İdareleri Payları Hesabını düzenleyen “Hesabın niteliği” başlıklı 276'ncı maddesinde hesabın; bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifadesi yer almaktadır.

“Hesabın işleyişi” başlıklı 277'nci maddesinde; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği ve bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği hükümleri yer almaktadır.

Hatalı kayıt yapılması sonucu; 320-Bütçe Emanetleri Hesabının 108.206,78 TL tutarında fazla, 363-Kamu İdareleri Payları Hesabının ise aynı tutarda eksik görünmesine neden olduğu anlaşılmıştır. Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, hesaplanan kalkınma ajansı paylarının 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Sehven 320 hesaplarına muhasebeleştirilen 108.206,78 TL olan kalkınma ajansı payımızın 1.458,89 TL'lik kısmı İller Bankası Ocak ayı payımızdan kesinti yoluyla ödenmiş olup geriye kalan 106.747,85 TL'lik kısım 363 kamu idareleri paylarına aktarılarak düzeltme işlemi yapılmıştır. Bu işlemlere ait muhasebe kayıtları ektedir." denilmiştir.

Sonuç olarak Sehven başka bir hesaba yapılan kayıt cevap ekinde yer alan muhasebe işlemiyle 363 nolu hesaba 106.747,85 TL aktarılmış ancak 03.05.2017 tarihinde yapılan bu düzeltme işlemi 2016 yılı bilançosunda yer almadığından kurum mali tablosu gerçeği yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Dilovası Belediyesi Mücavir Alan Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma İşlemlerinin Tapu İdaresi Nezdinde Takip Edilmemesi

Dilovası Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin tapu idaresi nezdinde takip edilmediği görülmüştür.

Bu sebeple;

Kamulaştırmadan önce beyannamesi verilmemiş olanların geçmişe yönelik Emlak vergisi borçlarına ilişkin tahakkuk ve takip işlemlerinin yapılamadığı,

Kamulaştırmadan önce beyanname vermiş olup da ödenmemiş emlak vergisi borcu bulunanların takip ve tahsilatlarının yapılamadığı,

Kamulaştırmada ortaya çıkan emlak vergi değeri-kamulaştırma bedeli farkından kaynaklanan ek emlak vergisinin beyan edilmemesi sebebiyle tahakkuk, takip ve tahsillerinin yapılamadığı,

Kamulaştırılan gayrimenkullere ilişkin bilgi alınamaması sebebiyle kamulaştırma işleminden sonraki yıllara ilişkin emlak vergisi tahakkuklarının eski malikleri adına devam ettiği

Anlaşılmıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, belediyeler tarafından tahsil edilen ve önemli bir gelir kaynağı olan emlak vergisini güvence altına almak amacıyla tapu idaresine kamulaştırma ve devir gibi mülkiyet değişimlerini ilgili belediyeye bildirme zorunluluğu getirmiştir. Emlak vergisinin beyana dayalı bir vergi olması nedeniyle bu zorunluluk bir vergi güvenlik önleimidir.

Kurum, emlak vergisinin matrahını ve mükellefini doğru tespit edebilmek amacıyla, beyan edilen emlak bilgilerini tapu idaresinden temin edeceği bilgilerle karşılaştırabilmek için için

tapu idaresi nezdinde kamulaştırma ve devir gibi mülkiyet değişim hareketlerini takip etmesi ve emlak vergisi matrahlarını güncelleme gerekmektedir.

Konunun tarafımızca gündeme getirilmesinden sonra Dilovası Tapu Müdürlüğünden son 5 yıllık kamulaştırma ve devir gibi mülkiyet değişim bilgileri istenmiştir. Listelerin Dilovası Belediyesine gönderilmesini müteakiben, burada yer alan kayıtların muhasebe-gelir servislerince değerlendirilerek emlak vergisine ilişkin işlemlerin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Dilovası Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerini Tapu idaresi nezdinde takip edilmediği denetim esnasında sözlü olarak istişare edilmiş olup, Dilovası Tapu Müdürlüğünden 5 Yıllık kamulaştırma ve devir gibi mülkiyet değişimleri istenmiştir. Ancak tapu müdürlüğünden istenen ilgili listeler daha belediyemize gönderilmemiştir. Bu listelerin Belediyemize gönderimine müteakip bu kayıtlara göre gereken emlak vergisi işlemleri yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum cevabında Dilovası Belediyesi mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin bildirilmesi için ilgili Tapu Müdürlüğü nezdinde takibe geçildiği, Tapu Müdürlüğünden istenmiş olan sözkonusu bilgilerin gönderilmesini müteakip gerekli kayıt ve işlemlerin yapılacağı belirtilmiş olup, konu hakkında yapılan çalışmalar sonraki yıl denetiminde izlenecektir.

Öneri:

Kurumun, zaman kaybını önlemek adına, 07.03.2015 tarihli ve 29288 numaralı Resmî Gazetede yayımlanan "Tapu Ve Kadastro Verilerinin Paylaşımı Hakkında Yönetmelik" hükümleri uyarınca, Tapu İdaresi nezdindeki bilgileri elektronik ortamda takip edebilmesi için, yetkili kamu idaresiyle protokol yaparak, sisteme tanımlanması ve giriş yapabilmesi için güvenlik kodları, kullanıcı adı ve şifreleri edinmesi önerilir.

BULGU 3: Mülkiyeti Dilovası Belediyesine Ait Taşınmazların Bazı Derneklere Bedelsiz Olarak Tahsis Edilmesi

Kuruma ait taşınmazların incelenmesi sonucunda; Dilovası Belediye Meclisi kararıyla bazı derneklere ücretsiz olarak taşınmaz tahsis edildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Diğer kuruluşlarla ilişkiler” başlıklı 75'inci maddesinde; “Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.

d) Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür.

...”

denilmektedir.

Yukarıda zikredilen Kanun hükümlerinden anlaşılacağı üzere, belediyeler 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin d fıkrasına göre kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı ile ancak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir. Bu idarelerin dışında kalan gerçek ve tüzel kişilere, derneklere, sivil toplum kuruluşlarına veya meslek kuruluşlarına süresi ne olursa olsun belediye taşınmazlarının ücretsiz olarak tahsis edilmesinin mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Ancak, ihtiyaç bulunmayan belediye taşınmazları 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak kiralanabilirler. Ayrıca belediyeler 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin c fıkrasına göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 5362 sayılı Kanun kapsamındaki meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilmektedir. Ortak hizmet

projeleri kapsamında bir taşınmazın bedelsiz olarak tahsisi de mümkün görülmemektedir.

Yapılan incelemede, Dilovası Belediyesi mülkiyetinde bulunan iki adet binanın 25 yıllığına, Belediye Meclisinin 03.02.2016 tarihli ve 12 sayılı kararı ile Dilovası Engelli ve Engelli Aileleri Yardımlaşma Derneğine, 02.12.2015 tarihli ve 74 sayılı kararı ile de Nida Eğitim ve Kültür Vakfi kullanımına tahsis edildiği görülmüştür.

Belediye meclisinin tahsis işleminin hangi mevzuat hükmüne göre yapıldığı kararlarda belirtilmemiş olmakla birlikte mevcut mevzuat hükümlerine göre bu tahsisin mümkün olmadığı, adlarına tahsis yapılan dernekler kamu kurumu olmadığı ve ortak hizmet projesi gerçekleştirme protokolü bulunmadığı için Dilovası Belediyesi'nin bu konudaki uygulamasının Kanun hükümlerine aykırılık oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce yapılan inceleme sonucu Belediye Meclisimize tahsislerin kaldırılması için Ek'te ki yazıya göre gündeme aldırılıp tahsislerin iptali yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Mevzuata aykırı olarak yapılan tahsislerin, kaldırılması için tahsiste takip edilen usule göre gerekli işlemler başlatıldığı anlaşıldığından bu aşamada yapılacak bir işlem bulunmadığı değerlendirilmekte olup sonraki denetimlerde konunun takibi yapılacaktır.

BULGU 4: Kurum Bünyesinde Mevzuata Uygun Olmayan Usulle Personel Çalıştırılması

Kurum bünyesinde mevzuata uygun olmayan usulle personel çalıştırıldığı görülmüştür.

Yapılan incelemede, sermayesinin tamamı belediyeye ait olan DİLBEL adlı şirkete belediye meclis kararına istinaden 340.550,00 TL nakit sermaye aktarıldığı, aktarılan tutarın belediye hizmet binasında belediye başkanına yardımcı işlerde (danışmanlık, sekreteryaya vb.) çalışan personelin ücret, sigorta ve vergi ödemelerinde kullanıldığı anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununda idarelerin personel çalıştırmak istedikleri zaman müracaat edebilecekleri ihale usulü ve doğrudan temin yöntemi maddeler halinde açıklanmıştır. Hem

ihale usulünde hem de doğrudan temin yönteminde, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapılabilmesi için kurum ile şirket arasında süre, hak ve yükümlülükleri düzenleyen bir sözleşme imzalanması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Mevcut halde, Belediye ile şirket arasında personel çalıştırılmasına dayalı bir hizmet alım sözleşmesi ve hizmetin teslim edildiğine dair fatura bulunmamaktadır. Şirket kaynaklarından elde edilen bilgilere göre, 2016 yılı içinde Meclis kararına istinaden şirkete sermaye artırım kararına karşılık olarak 340.550,00 TL para gönderilmiş, şirket ise herhangi bir ticari veya operasyonel faaliyetine katkısı sözkonusu olmaksızın belediye bünyesinde çalışan 7 adet personele toplam 449.038,31 TL brüt (sgk primi ve gelir vergisi dahil) ödeme yapmıştır.

Yukarıda açıklanan personel çalıştırma yönteminin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunundaki usule aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "08.05.2013 tarih ve 36 sayılı Belediye Meclis kararına istinaden %100 hissesi Belediyemize ait Dilbel Unlu Mamulleri Ltd. Şti.'nin sermayesi 2.000.000,00 (İki Milyon) TL'ye çıkartılmıştır. Bu işlem Dilbel Unlu Mamulleri Ltd. Şti.'nin 30.05.2013 tarih ve 02 sayılı kararı ile ana sözleşmesi tadil edilmiş olup ticaret siciline işlenmiştir. Buna istinaden 2013 yılından itibaren Ekli listede ödemeler gösterilmiş olup, Belediye meclisimizce alman 2.000.000,00 (İki Milyon) TL'lik sermaye artışı tamamlanıncaya kadar ödemeler yapılarak meclis kararı yükümlülüğü yerine getirilmektedir. Dilbel Unlu Mamulleri Ltd. Şti. Belediye hizmet binası içinde ki 2 odada hizmet vermektedir. Belediye meclis kararı, sermaye artışının ana sözleşmede tadil edilmesi kararı ek'te sunulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguya verilen cevapta sermaye artış kararı alındığı kabul edilmekle birlikte, bu kararın alınmasını gerektiren sebepler ortaya konmamıştır. Bulguda ortaya konulan kanaati değiştirecek bir iddiaya yer verilmemiştir. Zira, kanaatimizce, belediyenin sermayesine ortak olduğu şirketin işçilerini belediye işyerinde ve hizmetlerinde çalıştırması, şirketin ise belediyenin sermaye artışı olarak gönderdiği parayla sözkonusu işçilerin 449.038,31 TL tutarındaki ücret, vergi ve sigorta primini ödemesi, ilgili şirketin başka çalışanı, faaliyeti ve işyeri olmadığı hususlarıyla birlikte değerlendirildiğinde belediyenin, kendi işyerinde ve hizmetlerinde çalışan bu işçilerin hak ettikleri ücretlerini ödeyebilmesi için sözkonusu şirkete 340.550,00 TL kaynak transferi yapmak üzere sermaye artış kararı

aldığı anlaşılmaktadır. Bulguda da bahsedildiği üzere hizmet alımının mevzuatta yer alan düzenlenmelere uygun olarak, bir sözleşmeye bağlanması ve faturayla teslim alınması koşullarıyla gerçekleşmesi gerekmektedir. Mevcut durumda, sermaye artırımını yapılan şirketten, sermaye artırımına karşılık hizmet alımı yapılması şeklinde bir uygulamanın mevzuatta yeri olmadığı gibi, böyle bir uygulamanın, belediye marifetiyle şirkete katma değer vergisi yükümlülüğünden kaçınma imkanı sağladığı da anlaşılmaktadır.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

T.C.

DİLOVASI BELEDİYESİ

2016 Yılı Bilanço

Döküm Aralığı :01/01/2016 - 31/12/2016

AKTİF HESAPLAR		2016 YILI	PASİF HESAPLAR		2016 YILI
102	BANKA HESABI	662.042,27	303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	455.000,00
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	46.482,81	320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	16.624.808,15
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	115.316,22	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	4.890.264,94
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	17.853.770,34	333	EMANETLER HESABI	1.814.015,42
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ	29.187,58	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	21.515.196,38
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	998.249,57	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	20.097.246,96
140	KİSİLERDEN ALACAKLAR HESABI	12.038,89	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA	2.100.281,71
162	BÜTÇE DISİ AVANS VE KREDİLER HESABI	172.696,54	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	9.208.781,95
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	2.800.559,10	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA	1.602.337,65
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	19.194,73	391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	253.307,32

240	MALI KURULUSLARA YATIRILAN SERMAYELER	1.276.865,61	403	KAMU IDARELERINE MALİ BORÇLAR HESABI	9.285,90
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUSLARA	2.211.273,00	410	DIS MALİ BORÇLAR HESABI	314.291,17
250	ARAZI VE ARSALAR HESABI	57.236.711,49	472	KIDEM TAZMINATI KARSILIGI HESABI	200.000,00
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	41.055.592,29	500	NET DEGER HESABI	48.534.069,90
252	BINALAR HESABI	6.914.394,74	570	GEÇMIS YILLAR OLUMLU FAALİYET	38.369.400,99
253	TESIS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	505.581,30	580	GEÇMIS YILLAR OLUMSUZ FAALİYET	-21.271.811,90
254	TASITLAR HESABI	2.568.407,06	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	2.687.082,19
255	DEMIRBASLAR HESABI	2.546.652,00			
257	BIRIKMIS AMORTISMANLAR HESABI (-)	-710.030,62			
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	2.038.573,81			
260	HAKLAR HESABI	169.448,00			
268	BIRIKMIS AMORTISMANLAR HESABI (-)	-169.448,00			
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ	55.726,56			
299	BIRIKMIS AMORTISMANLAR HESABI (-)	-55.726,56			
	AKTİF TOPLAM	138.353.558,73		PASİF TOPLAM	147.403.558,73
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	92.797.939,53	900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	92.797.939,53
901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	133.238.452,69	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	133.238.452,69
905	ÖDENEKLI GIDERLER HESABI	52.357.426,37	905	ÖDENEKLI GIDERLER HESABI	52.357.426,37
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	245.254,15	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	245.254,15
	TOPLAM	278.639.072,74		TOPLAM	278.639.072,74

T.C.
DİLOVASI BELEDİYESİ
2016 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu
Döküm Aralığı :01/01/2016 - 31/12/2016

Hes. Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL(2016)	Hes. Kodu	Yardımcı Hesap			GELİRİN TÜRÜ	CARİ YIL(2016)
	I	II	III	IV				I	II	III		
630	01				Personel Giderleri	12.951.537,51	600	01			Vergi Gelirleri	28.533.150,60
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet	1.961.118,75	600	01	02		Mülkiyet Üzerinden Alman Vergileri	16.792.680,15
630	03				Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	28.850.758,36	600	01	02	09	Mülkiyet Üzerinden Alman Diğer Vergileri	16.792.680,15
630	03	01			Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme	0,00	600	01	02	09	Bina Vergisi	7.798.840,57
630	03	02			Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme	4.262.086,62	600	01	02	09	Arsa Vergisi	8.616.118,39
630	03	03			Yolluklar	59.567,97	600	01	02	09	Arazi Vergisi	162.338,49
630	03	04			Görev Giderleri	237.751,16	600	01	02	09	Çevre Temizlik Vergisi	215.382,70
630	03	05			Hizmet Alımları	19.865.880,03	600	01	03		Dahilde Alman Mal ve Hizmet Vergileri	4.202.942,84

630	03	06			Temsil Ve Tanıtma Giderleri	1.126.882,37	600	01	03	02	Özel Tüketim Vergisi	3.887.550,80
Hes. Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL(2016)	600	01	03	02	Haberleşme Vergisi	12.153,25
	I	II	III	IV			600	01	03	02	Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi	3.875.397,55
630	03	07			Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım	706.768,43	600	01	03	09	Dahilde Alınan Diğer Mal ve Hizmet	315.392,04
630	03	08			Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım	2.349.001,38	600	01	03	09	Eğlence Vergisi	157.046,04
630	03	09			Tedavi Ve Cenaze Giderleri	242.820,40	600	01	03	09	Yangın Sigortası Vergisi	0,00
630	04				Faiz Giderleri	348.049,49	600	01	03	09	İlan ve Reklam Vergisi	158.346,00
630	04	02			Diğer İç Borç Faiz Giderleri	348.049,49	600	01	06		Harçlar	7.537.527,61
630	05				Cari Transferler	680.721,21	600	01	06	09	Diğer Harçlar	7.537.527,61
630	05	01			Görev Zararları	178.352,40	600	01	06	09	İşgal Harcı	189.750,00
Hes. Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL(2016)	600	01	06	09	İşyeri Açma İzni Harcı	235.870,65
	I	II	III	IV			600	01	06	09	Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı	3.095,00
630	05	03			Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	88.362,06	600	01	06	09	Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı	32.125,00

630	05	04			Hane Halkına Yapılan Transferler	414.006,75	600	01	06	09	Diğer Harçlar	7.076.686,96
630	11				Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	793.517,41	600	03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.033.069,13
630	11	08			Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar	0,00	600	03	01		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	54.787,69
630	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri	793.517,41	600	03	01	01	Mal Satış Gelirleri	0,00
630	12				Gelirlerin Ret Ve İadesinden	2.408.500,37	600	03	01	01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış	0,00
630	12	01			Vergi Gelirleri	2.257.421,37	600	03	01	02	Hizmet Gelirleri	54.787,69
630	12	01	02		Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	398.133,34	600	03	01	02	Diğer hizmet gelirleri	54.787,69
630	12	01	02	09	Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	398.133,34	600	03	02		Malların Kullanma veya Faaliyette	11.426,70
630	12	01	03		Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	600,00	600	03	02	01	Malların Kullanma veya Faaliyette	11.426,70
630	12	01	03	02	Özel Tüketim Vergisi	0,00	600	03	02	01	Malların Kullanma veya Faaliyette	11.426,70

630	12	01	03	09	Dahilde Alınan Diğer Mal ve Hizmet	600,00	600	03	06		Kira Gelirleri	3.966.854,74
630	12	01	06		Harçlar	1.858.688,03	600	03	06	01	Taşınmaz Kiraları	3.966.854,74
630	12	01	06	09	Diğer Harçlar	1.858.688,03	600	03	06	01	Lojman Kira Gelirleri	0,00
630	12	03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	151.079,00	600	03	06	01	Ecrimisil Gelirleri	0,00
630	12	03	01		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	151.079,00	600	03	06	01	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	800,00
630	12	03	01	01	Mal Satış Gelirleri	151.079,00	600	03	06	01	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	3.966.054,74
630	12	05			Diğer Gelirler	0,00	600	03	06	02	Taşınır Kiraları	0,00
630	12	05	09		Diğer Çeşitli Gelirler	0,00	600	03	06	02	Taşınır Kira Gelirleri	0,00
630	12	05	09	01	Diğer Çeşitli Gelirler	0,00	600	04			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel	1.975.215,56
630	13				Amortisman Giderleri	622.876,48	Hes. Kodu	Yardımcı Hesap			GELİRİN TÜRÜ	CARİ YIL(2016)
630	13	01			Maddi Duran Varlıkların Amortisman	622.876,48		I	II	III		
630	13	01	03		Tesis, Makine Ve Cihazların Amortisman	364.265,78	600	04	04		Kurumlardan ve Kişilerden Alınan	1.975.215,56
630	13	01	04		Taşıtların Amortisman Giderleri	258.610,70	600	04	04	01	Cari	1.556.466,96

630	13	02			Maddi Olmayan Duran Varlıkların	0,00	600	04	04	01	Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar	1.368.936,59
630	13	02	01		Haklar Amortisman Giderleri	0,00	600	04	04	01	Kişilerden alınan Bağış ve Yardımlar	187.530,37
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	0,00	600	04	04	02	Sermaye	418.748,60
Hes. Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL(2016)	600	04	04	02	Kurumlardan alınan Bağış ve Yardımlar	418.748,60
	I	II	III	IV			600	05			Diğer Gelirler	19.668.469,01
630	14	01			Kırtasiye Malzemeleri	0,00	600	05	01		Faiz Gelirleri	0,00
630	14	12			Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	0,00	600	05	01	09	Diğer Faizler	0,00
630	14	13			Yedek Parçalar	0,00	600	05	01	09	Diğer Faizler	0,00
630	20				Silinen Alacaklardan Kaynaklanan	2.391.653,24	600	05	02		Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.565.305,92
630	20	01			Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	2.391.653,24	600	05	02	02	Vergi ve Harç Gelirlerinden Alınan Paylar	8.511.678,75
630	20	01	01		Vergi Gelirleri	1.117.247,36	600	05	02	02	Merkezi idare Vergi Gelirlerinden Alınan	8.301.506,94
630	20	01	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.950,00	600	05	02	02	Çevre Temizlik Vergisinden Alınan	210.171,81

630	20	01	05		Diğer Gelirler	1.269.455,88	600	05	02	04	Kamu Harcamalarına Katılma Payları	927.607,20
630	99				Diğer Giderler	514.089,29	600	05	02	04	Yol Harcamalarına Katılma Payı	927.607,20
630	99	99			Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	514.089,29	600	05	02	08	Mahalli İdarelere Ait Paylar	126.019,97
GİDERLER TOPLAMI						51.522.822,11	600	05	02	08	Maden İşletmelerinden Alınan Paylar	126.019,97
							600	05	02	08	Otopark Gelirlerinden İlçe ve İlk Kademe	0,00
							600	05	02	09	Diğer Paylar	0,00
							600	05	02	09	Diğer Paylar	0,00
							600	05	03		Para Cezaları	9.862.372,17
							600	05	03	02	İdari Para Cezaları	7.186.224,81
							600	05	03	02	Diğer İdari Para Cezaları	7.186.224,81
							600	05	03	04	Vergi Cezaları	2.675.997,36
							600	05	03	04	Vergi ve Diğer Amme Alacakları	2.675.997,36
							600	05	03	09	Diğer Para Cezaları	150,00
							600	05	03	09	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para	150,00
							600	05	09		Diğer Çeşitli	240.790,92

				Gelirler	
600	05	09	01	Diğer Çeşitli Gelirler	240.790,92
600	05	09	01	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli	240.790,92
600	11			Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00
600	11	01		Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde	0,00
600	11	01	99	Diğer Döviz Mevcutlarının	0,00
GELİRLER TOPLAMI					54.209.904,30
FAALİYET SONUCU(+/-)					2.687.082,19

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>